

Пам'ятайте про Україну!

ПОВІДОМЛЕННЯ

Рада Української Бібліотеки ім. Симона Петлюри в Парижі повідомляє, що її приміщення стало об'єктом грубого вандалізму, двоохразових вломів. У ніч з 29-го березня на 1-ше квітня 1986 року злочинці забрали з вітрини у Музеї дрібні особисті речі Головного Отамана. У конференційній залі забрано сім картин українських мистців, ікону з вишитим рушником, три машинки до писання, мікрофон, три бронзові пропам'ятні медалі (Т. Шевченка, Анни Ярославни і княгині Ольги), вибиті французьким монетним двором, колекцію поштових марок з українською тематикою.

Рада Бібліотеки

Париж, 23 червня, 1986 р.

В НЬО ЙОРКУ СВЯТКУВАТИМУТЬ ВЕЛИЧНО СТОРІЧЧЯ СТАТУЇ СВОБОДИ

Нью Йорк. (Гелена Перожак-Смідак). — В час, коли країна готується святкувати століття Статуї Свободи під час присвяченого свободі величозного Кінця Тижня, що запланований на четверте липня, обидва стейти — Нью Йорк і Нью Джерзі, закрутилися у вирі активностей, зосереджених навколо колосального символу Волі, що гордо височіє в НьюЙоркській пристані.

Свободи, в днях, що є кульмінацією чотирнадцятилітнього славного зусилля відновити і Статую і Еліс-острів, що першу офіційну станцію для маси імгрантів, які почали сюди напливати з країн Європи в другій половині минулого століття.

Офіційною представницею Українського Народного Союзу 3-го липня, на святковому відкритті урочистостей Статуї Свободи, буде головний касир УНС і відома діячка Американської України Ульяна Дячук з чоловіком інж. Володимиром Дячуком. Вони приєднаються до президента Регена для нововідкриття її новозасвіщеня смолоскипу Волі в руці Пані-Свободи.

Офіційно представницею Українського Народного Союзу 3-го липня, на святковому відкритті урочистостей Статуї Свободи, буде головний касир УНС і відома діячка Американської України Ульяна Дячук з чоловіком інж. Володимиром Дячуком. Вони приєднаються до президента Регена для нововідкриття її новозасвіщеня смолоскипу Волі в руці Пані-Свободи.

ПОРТОВИЙ ФЕСТИВАЛЬ '86

Шість українських мистецьких груп будуть поміж 70-ма музичними й танцювальними ансамблями, які зійдуться на чотирьох сценах в нижньому Мангеттені для цього „Портового Фестивалю '86". Українські групи виступатимуть на сцені, що розміщена при Мейден і Фронт вулицях поблизу Музею Савт Стріт Сіпорт. Як і для всіх інших виконавців на Фестивалі, виступ кожної групи обме-

ДІЯ ВІТРИЛЬНИКІВ '86

Під час виставної паради — Гранд-паради вітрильних кораблів на ріці Галсон 4-го липня очікується приблизно 350,000 учасників, які візьмуть участь в плаванні особисто, а мільйони глядачів у пристані, приглядатимуться урочистому плаванню гордих вітрильних суден з берега.

ІТАЛІЙСЬКИЙ УРЯД ПОДАВСЯ ДО ДИМІСІЇ

Рим. — Перервавши свою поїздку в Голландію, де проходила нарада лідерів урядів країн Європейської економічної співлоти, прим'єр-міністр Італії Беттіно Краксі терміново прилетів в Рим, щоб вручити Президентові республіки Франческо Коссізі заяву про свою димісію.

М. СУРМАЧ ЗНОВУ ГІДНО ПОПИСАВСЯ НА ТЕЛЕВІЗІЙНІЙ ПРОГРАМІ

Джерзі Сіті. — Мирон Сурмач, заслужений американський українціє і один з найстарших імгрантів до Америки, до якої прибув 17-річним юнаком ще в 1910 році (отже 76 років тому), втішується увагою американської „Міді", в тому і телевізійній мережі, у цьому році всамериканського святкування сторіччя Статуї Свободи, покровительки імгрантів. І таку четвер-

го життєпис, есей пера Дей ла Ройленса із університету Принстон і особисті заваження Я. Гніздовського до поодиноких есклібрисів. Збірка видана у 450 примірниках і можна її замовити у дружини Якова Гніздовського, 5270-Post Road, Newdale, N. Y. 10471 за ціну 35 ам. дол. у звичайному виданні і 100 дол. в люксусовому виданні, в якому знаходяться один із есклібрисів мистця, як окрема вкладка до книжки.

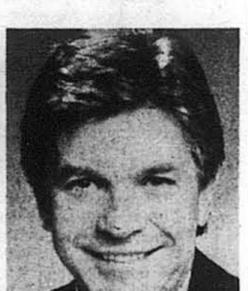
26-го червня, вже в четверте ці в'їз'є в останніх тижнях, на каналі четвертому мере-

АРГЕНТИНА ЗДОБУЛА ЧЕМПІОНАТ СВИТУ В КОПАНОМУ М'ЯЧІ

Мехіко Сіті, Мехіко. — В неділю, 29-го червня ц.р., тут відбулися кінцеві змагання в копаному м'ячі між збірною Аргентини, двократного чемпіона світу, і Західної Німеччини. У змаганнях взяло участь понад 150,000 глядачів, любительського роду спорту, між ними сотні визначних політичних діячів, президентів держав, керівників урядів, визначних спортсменів тощо. Увагу притягала висока постаць канцлера західнонімецького уряду Гельмута Коля.

Аргентина виграла змагання вислідом 3 до 2 і ситуація, особливо у другій половині гри, була дуже напружена. Легендарний спортсмен Аргентини Дієго Марадона не „стріляв" цього разу ані одного голя, бо його все блокували принаймні два „ворожі" оборонці. Він все одно залишився в копаному м'ячі. Він був переконаний, що це був „ряк Аргентини" у копаному м'ячі, а з цієї перемоги була вдоволена ціла Південна Америка.

СОЮЗІВКА ВІДКРИЄ ЧЕРГОВИЙ ЛІТНІЙ СЕЗОН МИСТЕЦЬКИМИ ПРОГРАМАМИ І ЗАБАВАМИ

Співачка Ліда Гаврилюк

Соліст-тенор Ед Іванко

Союзівка, Кергонксон, Н. Й. — Тут, на Оселі Українського Народного Союзу, після багатогоднього й успішного святкування Дня Батька та посвячення Дому сеньйора, що відбувся в неділю 15-го червня ц.р., сподваються знову „наїзду" великого числа гостей на довгий кінець тижня, бо й День Незалежності припадає на п'ятницю, 4-го липня.

Саме у день цього загального американського свята відбудеться офіційне відкриття літнього сезону на Союзівці, вже на якому після традицій виступить у програмі ансамбль Союзівки о год. 8:30 ввечора, а відтак відбудеться велика забава, при звуку улюбленої всім відомої оркестри „Темпо" під керівництвом Іриня Коваля.

В суботу, 5-го липня, теж у великій охолоджувальній залі „Веселки", відбудеться о год. 8:30 ввечора концерт, на якому виступлять соліст Ед Іванко і вокалістка Ліда Гаврилюк, а відтак оркестра „Темпо" буде пригравати до танців. Конференські усіх програм у літньому сезоні є Роман Дупань. Співак-тенор і артист сцени Едвард Іванко, уродженець української Канади, відомий українському загальному і його багатьох незвичайно вдалих виступів перед українською аудиторією чи тут, на Союзівці, чи в Українському Інституті Америки в Нью Йорку, чи на концертах, академіях та у виставах. Шойно цієї весни його гаряче вітала його

В АМЕРИЦІ

ПРАЦІВНИКИ ТЕЛЕФОНІЧНОЇ компанії АТ і Т закінчили свій 26-денний страйк у четвер, 26-го червня ц.р. 155,000 працівників цієї компанії повернулись до праці в п'ятницю, 27-го червня. В переговорах з урядовими особами компанії, полагоджено шість головних справ. Працівники отримають підвищу платні на 10.2 відсотка і бенефіти впродовж трьох років. Крім того, працівникам дали кращі пенсійні бенефіти, і кращу медичну й дентистичну асеруацію.

ВЕРХОВНИЙ СУД ПОСТАНОВИВ, що Конституція ЗСА забороняє засуджувати на кару смерті злочинців, які неспівомовно когось вбили. Часто злочинці є ментально хворими і не мають контролю над тим, що вони роблять, тому засуд на кару смерті таких злочинців був би актом „варварським і пімстою". В Америці 38 стейтів визнають кару смерті.

ВІДКРИТО РУКОПИСИ М. КОСТОМАРОВА

Вурнабі, Б.К. (ОУПС). — Відвідуючи бібліотеку СаймонФразерського університету в Британській Колумбії, проф. Яр. Рудницький натрапив на невідомі досі три сторінки рукопису українського вченого XIX ст. Миколи І. Костомарова (1817-1885), що як відомо був приятелем Т. Шевченка, видатним членом Кирило-Методієвського Братства, якому поет присвятив окремі вірші. 19-го травня 1847 у Петропавлівській цитаделі в Петербурзі. Новонайдений рукопис є вліпнений і оправлений разом із працею М. Костомарова „Історическе значение южнорусского народного песенного творчества", що друкувалася статтями в журналі „Беседа" чч.4-11. Проф. Рудницький поробив керокопію копії із цих трьох сторінок для дальшого дослідження до цілості праці М. Костомарова.

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ СВХВАЛИЛА ЗАКОНОПРОЄКТ І ПЕРЕДАЛА ЙОГО ПРЕЗИДЕНТОВІ РОНАЛДОВІ РЕГЕНОВІ.

В цьому сказано, що особи, котрі відтепер вступають до війська, матимуть меншу пенсію ніж мали військовими дотепер. Цим законом не буде зменшено пенсії тим, котрі є при війську.

АЛЬМАНАХ НА 1987 РІК

Уже почалася підготовка Альманаха УНС на 1987 рік. Редакція приймає матеріал в українській і англійській мовах до 21-го липня 1986 року.

СВОБОДА SVOBODA

FOUNDED 1983

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Tel. (201) 451-2200.

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. U.N.A. members 1 year — \$15.00. Change of address — \$1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to "Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає собі право вилучати матеріали, не пов'язані з темою журналу. Незамовлені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів УНСОЮЗУ \$15.00 річно. За кожну зміну адреси — \$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Брехня — советський „модус вивенді“

Недавно ми читали на сторінках торонтонського щоденника „Торонто Стар“ знаменитий коментар Річарда Гвіна з його оцінкою советської системи, побудованої на брехні, закритості правди навіть перед своїми власними громадянами, як наприклад, у випадку катастрофи на чорнобильській енергетичній ядерній станції. Автор стверджує, що у Советському Союзі, який він недавно відвідував, усе побудоване на брехні і що брехня там є щоденною вжитку, вона стала своєрідним советським „модус вивенді“.

Можливо це тому, — каже автор коментаря, — що влада тут була завжди деспотична — перед і після жовтневої революції — і люди, щоб забезпечити свою екзистенцію і який-такий життєвий рівень, навчилися брехати, взоруючись на своїх лідерів, бож відомо, що в Советському Союзі навіть певні періоди історії переписують і закривають те, що є невідомим для комуністичної партії і правлячої верхівки на Кремлі. Як відомо, за життя хвалять диктаторів за доконаними „чуда“ для „советського народу“, а потім обвинувачують їх за вбивства, мордування невинних людей в советських „застенках“ і ГУЛагах, як це було, наприклад, у випадку розвінчування Йосифа Сталіна його наслідником Нікітою Хрущовим на славнозвісному XX з'їзді КПСС.

Інтелектуальна верхівка народу під советами, особливо ті, які хочуть зберегти свою шкуру, вважають ідеологію комунізму за поганіший жарт, але вдають, що вірять в неї, здаючи собі справу з того, що в СССР теорія безкласовості суспільства — це суцільний обман. Вигідно і безпечно живуть тільки ті, які належать до комуністичної партії, та номенклатурники.

Якщо йдеться про справу ядерної катастрофи на чорнобильській станції, то тут советські засоби масової інформації, з наказу своїх зверхників, старалися спочатку цілком промовчати, а потім почали помалу подавати перекручені, а то й брехливі інформації, прикриваючи число жертв і загрозу тепер і в майбутньому для сотень тисяч мешканців України, Білорусії, Балтицьких країн, а також Скандинавії, Східної і Західної Німеччини, а навіть Італії, не кажучи нічого про сателітні країни, які потерпіли від радіації фізично й економічно.

Самозрозуміло, що українці на батьківщині, навіть найбільше загрожені радіацією наші брати і сестри, не можуть підняти голосу протесту і змусити зносити накинени окупантом обмеження та під терором КГБ коритися.

Але ми, вільні українці на поселеннях, цього не сміємо робити: мовчанка і безнадійність з нашого боку — це своєрідний переступ, якщо не злочин супроти власного народу, і нас колись засудить історія. Мусимо вдаритись у груди і сказати собі правду: українська діаспора незадовільно виконала своє завдання оборони України у вимковому грізній ситуації ядерного голокосту. Щоб вимагати від урядів західних держав, зокрема від Адміністрації президента Роналда Регена, допомоги й інформації про чорнобильську катастрофу, треба б нам наперед самим зробити максимальні зусилля в тому напрямі. Чи ми їх зробили?

Чи ми спільно виступили, як один муж, на оборону українського народу, загроженого ядерною радіацією і виставленого на небезпеку повільного вимирання, як каже д-р Роберт Гейл, спеціаліст-хірург, який на місці, в Москві і Києві, перевірив сотні випадків жертв ядерного затроєння. Публічну опінію ми зможемо змобілізувати тільки тоді, коли за нашою вимогою стоятиме ціла громада, бо — як говорить українська приповідка — „громада — великий чоловік“. Інакше ми залишимося бездушною спільнотою, яка не може вже навіть реагувати на найбільші трагедії України. Чужинці за нас говорити не будуть. Тому забувмо час від часу наші більші і менші місцеві турботи, громадське роздвоєння, а звернімо увагу на великі речі, на речі рятування нашого народу не тільки від мовного і економічного геноциду, але вже від ядерного голокосту.

Йосип Дарський

ПОЛЬЩА І УКРАЇНА

Це не означає, що польська опозиція антиукраїнська чи вороже наставлена до українських самостійницьких змагань. Вона прямо не бачить можливості їхнього здійснення. Дещо відмінним є становище до польсько-української співпраці, але без політичного домовлення. Така постава випливає частково з моральних мотивів, бо її прихильники визнають потребу підтримувати права українців в Польщі на національну рівноправність але також і тому, що ці українці є співгромадянами. Зате самостійники бачать у них частину цілого українського народу. Прихильники замирення з СССР також хочуть поширювати інформації про українські справи, історію України, її боротьбу за визволення, про польсько-українські відносини. І вони прямою чи опосередковано виступають проти комуністичного уряду часу „Солідарності“, але тим разом вже надовше.

В'язень Адам Міхнік пише, що „треба бути обережним“ у всіх політичних розрахунках на українців, бо надії на реформування СС-СР Горбачова є дуже делікатні. А якщо піти на розчленування СССР, тоді ніякі уступки супроти Польщі не будуть можливими. Такий спосіб думання означає, що Польща займає особливу позицію в советському таборі і що її справа може бути вирішена незалежно від інших поневолених країн.

Це є своєрідне стремління зреформувати польську в більшовицькій системі, але її не покидати. Для найширших кіл метою польського руху є здобути найкращі умови в рамках імперії... Все ж таки у Польщі видно загальне зацікавлення українськими справами, що примушує режим покидати змусов мовчання й публікувати матеріали з українською тематикою. Статті в підпільній пресі про польсько-українську співпрацю чи тільки про боротьбу українців проти польської влади. Вона вже допускає низькотриажні наукові видання та масові трижні пропагандистські матеріали, щоб ширити ворожнечу. Але навіть у повені офіційної брехні та наклепів є багато корисних інформацій, які не могли б бачити денного світла в СССР.

Людмила Мойсєва

Чи можна порівнювати КГБ до Сі-Ай-Ей?

„Советський голова КГБ Віктор Чебриков управляє таким велетенським апаратом таємної розвідки, в порівнянні з яким Сі-Ай-Ей Вільяма Кейсі розмірами, широтою дії сягає її обсягів, вплива на політику країни, європосталім кариком-ліліпутом“. — таку характеристику дає для зловісного КГБ — Комітету Государственной Безопасности — журнал „Ю.С. Нью енд Ворлд Ріпорт“ в числі, присвяченому майже всьому діяльності Американської розвідної агенції, з 16-го червня цього року.

Необмежені повноваження Чебрикова, як перед тим Ю. Андропова (він керував цією організацією терору й страху протягом 17-ти довгих років), надані йому вже й самою російською назвою КГБ — „комітет державної безпеки“. Щоб виконати завдання: обертати „як зиницю“ владу комуністичної партії в СССР — весільне КГБ гостро вживається в кожній куточок советського суспільства, в той сам час підливаючи і збираючи всі таємні дані закордонно, інтенсивно займаючись розвідкою і поза межами Советського Союзу.

Якщо б уявно пристосувати засяг дії КГБ до американських стандартів, то подібна до КГБ інституція

Чим більше будемо публікувати в підпільні, тим менше брехатиме Прус („Герої з-під знаку тризуба“).

Політична лінія „примиренських кіл“ відносно СССР є новою інтерпретацією стратегії домовлення з Росією шовініста Р. Дмовського. Тому навіть смірна польська лінія (в протиставленні до самостійницької) закидає йому тільки антижидівське та авторитарне наставлення, але не намаганя порозумітися з Росією.

Примиренці надіються на відіскання самостійності Польщі в моменті укладу СССР, і тоді вони наважаться співпрацю з „новим Росією“. Але тут немає місця для польсько-української співпраці. Примиренці забувають, що Дмовський хотів компромісу з Росією, бо вважав її слабшою і примітивною від Німеччини. У нього ідея домовлення з Росією була вивом ворожості чи погорди до неї, отже переконання про її слабкість. Тепер ця концепція випливає з переконання про слабкість Польщі.

Українські кола повинні брати більше до уваги різноманітність польської політичної думки. Співпраця між українською еміграцією і польськими самостійниками могла б, з одного боку, дати подібні доповнення в їхній поставі супроти „угодливців“ та ставити нових есків перед доконаними фактами (діялому та зближення є українцями), а з другого боку, вибивати аргументи тим українцями, які ставляться і далі вороже до поляків і відкидають співпрацю.

відамериканської „Марин“, Корпусу москвої похоти. Вони „стоять на сторожі“ кордонів СССР, більш дбаючи про те, щоб не втікали з советського „раю“ власні безталанти советські піддані, а не перебігали туди краді, бож не дуже багато є бажаючих з закордоню переступати ці советські границі. Прикордонники — кагебісти мають у своєму розпорядженні патрульні судна і човни, танки, гелікоптери, бронемашини і силусильно сторожеских псів, спеціально вишколених атакувати людські жертви.

„Зоркі парні“, тобто „гостротрої“ сірооки кагебісти, які на кордонах уважно розглядають паспорти туристів та інших відвідувачів до СССР, є похмурим привітом для чужинця подорожнього, — пише „Ю.С. Нью енд Ворлд Ріпорт“.

Ця страшна інституція — КГБ — досягла свого верха за диктатури Йосифа Сталіна, що параноїчно вбачав у всьому і в усіх зраду. За його панування КГБ — що тоді мав назву — ЧеКа, ГПУ чи НКВД — став сумнівним з нічних „відвідин“ своїх жертв: під двері підлізав „чорний ворон“, тюремне авто, — арештували заплідреного навість в „злочинному“ дуванні, і така людина без

Але це ще не все. Добірне військо — 250,000 дескано вишколених і озброєних до зубів чоловіків — це військо прикордонників. Розміром ця військова одиниця значно більша

(Закінчення на стор. 3)

З НОВИХ ВИДАНЬ

Володимир Барагура

Регіональний збірник „Надбужанщина“ — забороло Північно-Західних українських земель

Корпус регіональних збірників Земель Західної України, який виходить у серії „Українського Архіву Комісії Регіональних Дослідів і Публікацій НТШ“, збагатив новим (XII) книгою. Це перший том історично-мемуарного збірника „Надбужанщина“, який охоплює області — Сокальщини, Белзщини, Радехівщини, Холмщини й Підляшчя. У цій різноманітності регіонів, які одночасно становлять сплячу цілість, лежить оригінальна своєрідність збірника. Цим „Надбужанщина“ корисно виділяється з-поміж інших цього роду праць. „Надбужанщина“ — це наче поєднання оригінального, хоч і різного своїм характером збірника, який нещодавно появився на книгарському ринку-монографії мікрокосмосу таборового життя українських скитальців в Німеччині — „Регенсбург“.

Редактори (Микола Мартинюк — головний редактор і Надія Олійник — літературний редактор) та впорядники об'ємистого збірника „Надбужанщина“ (960 сторінок формату 8 х 5 цалів здрукованої площі), а саме: Анатоль Демусь, Орест Заставний, Ляріон Калинєвич, Іван Кравчук, Надія Кравчук, Володимир Макар, Володимир Орєнчук, Євген Стефанішин), поділюючи кілька областей в одну органічну цілість, зробили це плямово й дошкульно, керуючись міркуваннями й моментами географічної, геополітичної, демографічної, історично-політичної, культурної, релігійної, соціо-економічної й мілітарно-визвольної єдності, стрижнем якого є стоїтище ріки Буг і його притоки; ця частина північно-західних українських земель була від віків заборолом, бастіоном і остоею українства перед тиском сусідів — поляків та раніше царської, а тепер большевицької Росії.

Перший том „Надбужанщини“ охоплює життя цих регіонів від найдавніших часів, почерез період відродженої Української Державності, міжвоєнний інтервал і роки Другої світової війни під німецькою й советською окупаціями. У книзі відмінені науководослідні праці археологів, географів, істориків, демографів та чисельні, частинно базовані на документах і джерелах, частинно на особистих спогадах, мемуарних матеріалах, зокрема з останніх бурхливо-трагічних десятиліть переживань цих страдальних і одночасно героїчних частин нашої батьківщини.

Впорядники не втратили з одка теж зв'язків надбужанських просторів із ранимими вихідцями до ЗСА і Канади, які морально й матеріально допомагали старорайовим землякам розбудувати культурне й економічне життя під польською окупацією. Книга починається короткою передмовою головного редактора М. Мартинюка, який з ясовус характер, ціль і завдання збірника, джерела й методи опрацювання матеріалів. Синтезу духовності й животворного організму Надбужанщини дає в чуттєво-публіцистичному „Слові про Надбужанщину“ Роман Рахманний. Увідна частина збірника закінчується доповіддю громадського діяча Івана Базарка, яку він вголосив на першому з'їзді надбужанців у травні 1981 року (друкована в „Свободі“ 9-10-го вересня 1981 р.) п.н. „Там, де була наша юність“. У статті автор дав переріз історії цього простору й накреслив головні напрями, якими повинна піти праця над опрацюванням збірника, що має стати протиположним до советського фальшування історії наших земель. Цей обов'язок накладає на надбужанців їхня відповідальність за свою аужу батьківщину.

Збірник поділений на кілька розділів, з яких перший: „Географія, природа, історія“, стосується цілість надбужанського простору. Дальші розділи розглядають проблематику окремих складових частин надбужанського басейну. Це „Сокальщина і Белзщина“, „Радехівщина“, „Камінецьщина“, „Холмщина і Підляшчя“.

Найбагатші матеріали й опрацювання найкращими силами є два перші розділи, зокрема „Сокальщина“, яка була ядром життя надбужанської землі. Згадати б таких авторів, як Ярослав Пастернак, Микола Голубєв, Мирон Кордуба, Едвард Жарський, Роман Кухар, Іван Олексішин, хоч і в інших підрегованих подібною назвою історично-географічних, історично-політичних, культурних, релігійних, соціо-економічних й мілітарно-визвольної єдності, стрижнем якого є стоїтище ріки Буг і його притоки; ця частина північно-західних українських земель була від віків заборолом, бастіоном і остоею українства перед тиском сусідів — поляків та раніше царської, а тепер большевицької Росії.

Із напливом різного роду утікачів і авантюристів південна Флориди й особливо Маямі стали під сучасну пору втраченим раєм („Парадайс лост“) через епідемію злочинів, що дорівнює нищівній силі гурганів, на просторі від Кі Вест до Палм Біч, а за тим втеча багатів у безпечніший район. Коли ФБІ проголосило свій річний звіт із кримінальних злочинів (1983) на першому місці було Маямі (мешканців 347,000), де на сто тисяч мешканців припадало 70 убивств; на п'ятому місці був курорт Палм Біч, на восьмому — Фотр Лодердейл, всі у найвищій категорії злочинів.

Туристи часто не розрізняють Маямі — міста та Маямі Біч, а це дві зовсім інші місцевості. Місто Маямі — подібне до Мангеттену не лише космополітичною публікою і нестерпним рухом авт, але також різноманітними бізнесами, мхарочосами (тепер закінчено вищий будинок від Емпасер-Стейт будівлі у Нью Йорку), люксосом поруч нужди, елегантними готелями і будинками, поруч занедбаних вулиць і домі.

(Закінчення на стор. 3)

А. Власенко-Бойцун

МАЯМІ — ЗДАЛЕКА Й ЗБЛИЗЬКА

Коли Пенсе де Леон в березні 1513 року вперше побачив півострів, барантивий, наче букет квітів, він, щоб вшанувати близький тоді Великдень, назвав його Флоридою, тобто повний квітів, не знаючи, що це насправді півострів. А острів, що зараз називається Маямі Біч, був тоді „terra incognita“.

Перша американська комісія, послана до південної Флориди в 1823 році, описує його як „недоступний півзатопплений край з крутими небезпечними ярами, в яких можуть жити лише звірі або дикуни“.

Однак, лише 25 тлі пізніше, в другій половині XIX століття, почали тут мандрувати перші поселенці, що жили там тимчасово в пальмових колибах чи шатрах і прогортавали перші стежки над теплим і змюю океаном. Еміграція на Флориді поживалася дуже в 1870-их роках, коли перші піонери переконалися, що там немає морозів, а земля пригожа під штринові сади. Коли ж у 1894 році вимерзли цитринові дерева в центральній Флориді, вдова Юлія Тутлі послала славному тоді будівничому Генрі Флагеру, що саме тоді будував містечко Сант Августин, китицю помаранчевих квітів на доказ, що в південній Флориді морозу не було. Китиця зашаквала Флагера, який звернув більшу увагу на південну Флориду, особливо на Маямі Біч, де жила Ю. Тутлі. В 1905 році за його старанням прокладено шлях аж до Кі Вест (150 миль) у тому 80 миль мостами, що й було найбільшим досягненням того архітекта. Всі ті дерев'яні мости простояли аж до 1935 року до Дня Праці, коли то їх зруйнував один із найсильніших гурганів, що навістили Флоридський півострів. Після того буревію знову прокладено автовий шлях, конструкцію якого закінчено шойно в 1939 році, але інтенсивна еміграція на Флориду значно зменшилася.

З'ЄДНАНІ СТЕЙТИ Америки і Англія провели спільне нуклеарне випробування на підземному полігоні в стейті Невада. Це шосте американське випробування в цьому році і 13-те від того часу, як Міхаїл Горбачов оголосив у липні минулого року односторонній мораторій на советські підземні вибухи.

Регіональний...

(Закінчення зі стор. 2)

Юліян Павликовський, д-р Степан Ріпський. На увагу заслуговує стаття Савелі Стецишин „Поселення надбужанців у Саскачевані” і безавторські силуети п.н. „Надбужанські нащадки в Канаді”. Добре опрацьоване двостороннє резюме англійською мовою, тільки шкода, що воно не влучене в цілість книги, але вставлене наприкріпленню вкладкою. Багатючий візуальний матеріал — фота, мапи Над-

бужанщини й сумезних земель, історичні плани міст, схеми кам'яновугільних родовищ, статистичні таблиці, зразки народної ноші й кустарних виробів уаочнююють і доповнюють текстовий матеріал.

Книга закінчується: 1) Післясловом голови Центрального Об'єднання Надбужанців Семена Романова „Пройдений етап”, в якому автор з'ясовує криву етапів праці над готуванням збірника, постановя Конференції надбужанців, відбувтя з'їзду, нараду Центрального комітету, та натякає на готування другого тому збірника; 2) Списком членів ЦКОН; 3) Іменним показником, що нарахує ім-позантне число 19 сторінок двоколонкових позицій; 4) Географічним показником (місцевостей) понад 11 сторінок двоколонкових позицій; 5) Списком жертводавців; 6) Змістом.

Імпозантне число, понад сто авторів, в тому позначених ініціалами або невід-писаних, свідчить про кропіткі зусилля редакції приділати до співпраці якнайбільше число співробітників. Не дивлячись, що при такій поважній кількості співпрацівників питома вага авторів коливається — поруч науковців, дослідників, спеціалістів, журналістів, публіцистів, письменників є й звичайні „сірі” автори. Це, однак, ніяк не применшує вартості їхніх писань.

Як усі інші збірники, поруч позитивів, „Надбужанщина” має й невідхильні недоліки — неоднакова якість матеріалів, нерівність у тематичній й проблематичній окремості розділів, суміші науково-дослідно-журнальних і суб'єктивно-спогадувальних матеріалів із ухилом до сентиментальності й поетикування з притаманними неточностями, спрощеними недосконалістю людської пам'яті.

Обкладинку оформив графік Володимир Каплун. Перейшлим розмірами кінцівки, які замкають розділи, з естетично-графічного погляду видаються менше вдалими. Так само розміщення візуального матеріалу не завжди плянове, наприклад, есей про „Насильне пересування українсько-польського кордону і львівсько-волинський кам'яновугільний басейн” закінчується фотознімком „Церковного і читального хору в Будинні”.

„Надбужанщина” має шість належати до тих збірників, що не зазнали матеріально-видавничих ускладнень. Треба привітати задум надбужанців видати другий том збірника. Дай Боже, щоб цей задум здійснився якнайскорше, бо час нагальний і з кожним роком малюють людські ресурси й видавничі можливості виконати таке необхідне з національної точки зору діло. У справах збірника звертатися на адресу: Ivan Bazarko, 43 St. Marks Place, art. 3A, New York, N.Y. 10003.

КОЛИШНІЙ ДЕРЖАВНИЙ секретар Александер Гейг сказав репортерам, що він висунув свою кандидатуру на пост президента у виборах 1988 року. А Гейг, який очолював Державний департамент на початку першої каденції президента Роналда Регена, сказав, що офіційно оголосить про висунення своєї кандидатури після листопадних виборів у Конгрес. На думку А. Гейга, найбільш можливим кандидатом Республіканської партії є колишній сенатор Говард Бейкер. А. Гейг залишив Адміністрацію Р. Регена із-за суперечностей з міністром оборони Кас паром Вайнбергером. Гейг, який командував у свій час військами НАТО, вважає, що З'єднані Стейти повинні орієнтуватися в зовнішній політиці на європейських союзників.

СЕНАТОР-РЕСПУБЛІКАНЕЦЬ Джессі Гелмс запропонував Комісії закордонних зв'язків представити американсько-советський договір САЛТ II для обговорення повною складові Сенату. Хоч Сенат не ратифікував договір, Уряд ЗСА взяв на себе зобов'язання виконувати його умови до кінця терміну дії, який минав 31-го грудня. Договір не був продовжений, але ЗСА все ще виконують його умови, хоч Советський Союз неодноразово порушував і порушує договір. Сенатор Дж. Гелмс, один із противників САЛТ II, пропонує Комісії закордонних зв'язків передати договір на обговорення повного складу Сенату, надіється, що Сенат офіційно відкине договір і тим самим припинить розмови про виконання його умов.

Маямі — ...

(Закінчення зі стор. 2)

Зовсім інший характер має Маямі Біч. Це купалева місцевість — курорт, основана у 1915 році на острові, що був до того часу непрохідним пустищем, де мільйони тисяч різного роду водних птахів і плазунів, мільярд комах, передусім комарів. Тоді саме Джон С. Коллінс пробував завести на острові плантацію авокадо, однак по кількох спробах і невдачах він почав парцеляцію, продаючи ланки землі всього по 15 доларів, що тепер коштує щонайменше 70.000 доларів. Він влаштував теж перші публічні пляжі, вигортаючи пісок з моря та засипуючи прибережні хащі. В честь того підприємця піонер названа тепер дорога вздовж Атлантичного океану, що проходить попри бережжя на цілому острові.

Маямі Біч — це вузький острів, завдовжки вісім миль, що простягається вздовж східного бережжя Флориди у віддалі чотирьох миль від Маямі — міста, межі заливом Біскейн із заходу й синім Атлантичним океаном зі сходу. Це справжній рай із лагідним кліматом, де температура вагається постійно між 60 і 80 ступенями Фаренгейта; лише в кілька замовних днів обнижується до 40 ступенів. Сніг і мороз тут триває тільки на протязі однієї ночі щокілька років, а температура 90 ступенів буває тут тільки в серпні та вересні, коли починаються тропікальні вітри й буревії.

Синє море, вигідні бережжя і пляжі, а найважливіше — тепла течія — Гольфстром, притягаючи туристів з усіх країн та чарують купальників завдяки теплим і спокійним водам. Для них Маямі Біч — вищий край. Нові люксові готелі, житлові високі будинки, кондомініюми ростуть вздовж бережжя, заслонюючи види низьким кам'яним домам, побудованим у 1920-их роках. На пляжах багато різномовної і різноманітної публіки. Ще видно полудні літніх дам з парасольками від сонця, в неможливі тепер суцільні купальні строї, але вони малопомітні між смуглими тілами модних тепер стріп-пасочків, в які „одягнені” молоді люди — жінки і чоловіки. Для фотографів — це безкоштовний вибір моделей, світлина яких часто заповнюють сторінки щоденників чи журналів.

На Маямі Біч пляж вступ зовсім вільний, тому кожний може користуватися морськими і соняшними купелями. Це має теж від'ємну сторону, бо дає змогу деструктивним елементам ламати не лише лавки, але й приміщення, і засмічувати пляжі.

Пишучи про Маямі, треба також зхарактеризувати українські гетта, чи радше громади, а саме: католицьку громаду при церкві Успенія Пресвятої Богородиці (98 родин) і гостей, що постійно приїжджають на вакації; меншчисельну православну громаду при церкві св. Миколая (80 родин) та громаду в Голівуді (20 миль на північ від Маямі), наймолодшу, але обурну, де у 1977 році збудовано дім — Український Централо (про яку були вже численні дописи в українській пресі у зв'язку з судовим процесом). Сумним явищем є факт, що ці три громади не співпрацюють поміж собою, хоч існує від 1981 року Об'єднання Українських Організацій Великого Маямі, яке мало б координувати працю товариств: СУА, Самопоміч, Сеньйорів та парафіяльних товариств — Апостольства Молитви і Сестрицтв. Однак, кожне товариство влаштує своє свято для здобуття фондів, про які з'являються похвальні дописи в пресі. Загально характеризуючи маямську громаду, треба відмітити, що вона поділена на групи і групочки більше, ніж численніші громади у Філадельфії чи Трентоні, де мені доводилось проживати раніше.

Все ж таки треба сподіватися, що домовласники і власники кондомініюмів, які купили свої хати в 70-их роках і стали замощими, відкриють у майбутньому емеритський дім для старих і немичних українців, щоб могли доживати віку у теплом кліматі та не карались по чужих старечих домах, поборюючи мовні труднощі. Дім такий став би прибіжцем для наших емеритів, а фундатори й організатори записали б золотими літерами свої імена в історію української еміграції.

Чи можна...

(Закінчення зі стор. 2)

сліду гинула в „застенках” цього кривавого підприємства, не залежно від того, чи що страшно установою очолював „железний нарком” Ягода, чи Єжов, чи Бєрїя. Під час Хрущовської відли-

ги, коли Хрущов розвінчав Сталіна і засудив його параноїчні зловживання „культу особи”, влада КГБ значно послабла. Але вже за Брежнєва, 1967 року, на чолі шеф остої комуністичної влади в СРСР став Андропов, значно змінивши діяльність КГБ, хоч йому й не „поталанило” шілково довести її до сталінського рівня ефєктивності. Тож КГБ сьогодні в СРСР має страшенно велику владу і повноваження; він впливає на все життя підсоветських громадян, не віщуючи ім нічого доброго. Хоч тактика КГБ не є такою брутальною тепер, як за часів Сталіна, то страх перед КГБ і далі скочує все підсоветське життя, роблячи населення переляканим і пасивним. Цей жах і страх серед людей дуже побажаний для кремлівських володарів, бо гарантує їм і надалі послух з боку підданців і гарантує безпеку для советської системи, та й для самого Політбюро: бо ж зі страху „на всіх язиках все мовчить, бо благоденствує”, як писав ще колись безсмертний Шевченко.

В Нью Йорку...

(Закінчення зі стор. 1)

Сотні членів Українського Народного Союзу, які відгукнулися на запрошення УНС, надруковані в щоденнику „Свобода” і в „Українському Тижневику”, матимуть добрий „пункт обсервації” на даху 15-поверхової Української Будівлі в Джерзі Сіті, звідки видно величаву Статую Свободи і широкі води Ньюйоркської гавані. Вони оглядатимуть корабель „Аюва”, з президентом Роналдом Регеном на чердаку-палубі, як пропливатиме в південному напрямку і Президент прийматиме парад флотилії.

Але й ті українці, які вирішать залишитися вдома і дивитися на всі урочистості на екранах своїх телевізійних апаратів, матимуть змогу й нагоду бачити багато цікавого з цих святкувань, бо телевізійна мережа Ей-Бі-Сі передаватиме докладний перебіг усіх святкувань. Мо-

жливо, що нашим глядачам удома теж пощастить поглянути на українських виконавців у дії.

В останніх тижнях Ей-Бі-Сі, та Ей-Бі-Сі Новини присвятили чимало часу програмам з етнічною тематикою, пересилаючи на хвилі етеру цікаві моменти з життя різноманітних етнічних громад в Америці та розповідаючи й коментуючи про досвід цих етнічних американців мільйонам своїх телевізійних глядачів. Глибокий і проникливий профіль — опис Ньюйоркської української громади передає телевізійною мережею Ей-Бі-Сі у суботу, 14-го липня, в серії про різні етнічні групи Ньюйорку, під назвою „Коло Брамі Свободи”. Тоді було показано Український Музей в Нью Йорку і інші інституції українців та представлено інтерв'ю з кількома (чи кільканадцятьма) визначними американськими українцями.

(Переклад Л.В.)

БОМБА СПОВІЛЬНЕНОЇ дії вибухнула в туристичному поїзді на залізничній станції в перуанському місті Курко. Сім осіб були вбиті, 28 поранені. Перуанське пресове агентство Адина повідомило, що серед загиблих була американська громадянка з Тексасу. Речник амбасаді З'єднаних Стейтів Америки в Лімі заявив, що серед поранених є сім американських громадян.

У річницю смерті мого улюбленого сина

В 17-ту РІЧНИЦЮ СИНА ПЕТРА!

Сидла хворая мати біля віконця виглядала Синочка, як ясного сонця Синку Петруську дитиною мою

17 років військовика Сина Петра нема висохли слози за Синою до дня і сила в матері стала трудна серце запало вже не робить як колісь руки отерпли, ноги не ходять очі мої бачать Сина Петруську.

Твоє веселе обличчя, голубі очі кучеряве волосся, як ти часом до війська вирушав, як сад зацвітав

З-під шапки мокрої листи до мамі посилає: „Мамо, Мамю Я вернусь ще на Волинь колісь подивлюсь де солов'ї, так гарно щебетуть” зтихла діброва Сина нема зболіле серце до дня.

Паніатка МАРІЯ ГУСАР

У Сороковий день смерті нашої Найдорожчої і Незабутньої дружини, МАМИ і БАБУСІ

св. п.

Валентини Суходолів

буде відслужена

ПАНАХИДА

у неділю, 13-го липня 1986 р., відразу після Служби Божої в церкві св. Петра й Павла у Глен Спей, Н. Й. РОДИНА

В ЧЕТВЕРТУ НЕВИМОВНО БОЛОЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашої Найдорожчої і Незабутньої дружини, МАМИ і БАБУСІ

св. п.

ІРЕНИ з ХОРКАВИХ ВИННИЦЬКОЇ

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

у вівторок, 15-го липня 1986 р., о год. 8-ій ранку в церкві Благовіщення П.Д.М. в Мельроз Парк, Філадельфія, Па.

Про молитви за спокій душі Покійної, просить: чоловік — ВОЛОДИМИР з Родиною

У ТРИДЦЯТИЛІТТЯ БОЛОЧОЇ і НЕВІДЖАЛУВАНОЇ СМЕРТИ

нашого Найдорожчого і ніколи Незабутнього МУЖА, БАТЬКА і ДІДУСЯ

бл. п. д-ра ветеринарії

БОГДАНА ЧЕХУТА

2-го Січового Діда славного Пластового Куреня „Червона Калина”, який відійшов до Вічної Горічної Ватри дня 8-го липня 1956 року.

В Його пам'ять будуть відслужені

СЛУЖБИ БОЖІ

у спідуючих церквах:

ОМАГА — церква Успенія Пр. Д. М., 8-го липня, год. 8-ма ранку;

НЮАРК — церква св. Івана Хрестителя, 8-го липня, год. 8-ма ранку;

ЧИКАГО — церква св. Володимира й Ольги, 8-го липня;

СТЕМФОРД — церква св. Володимира.

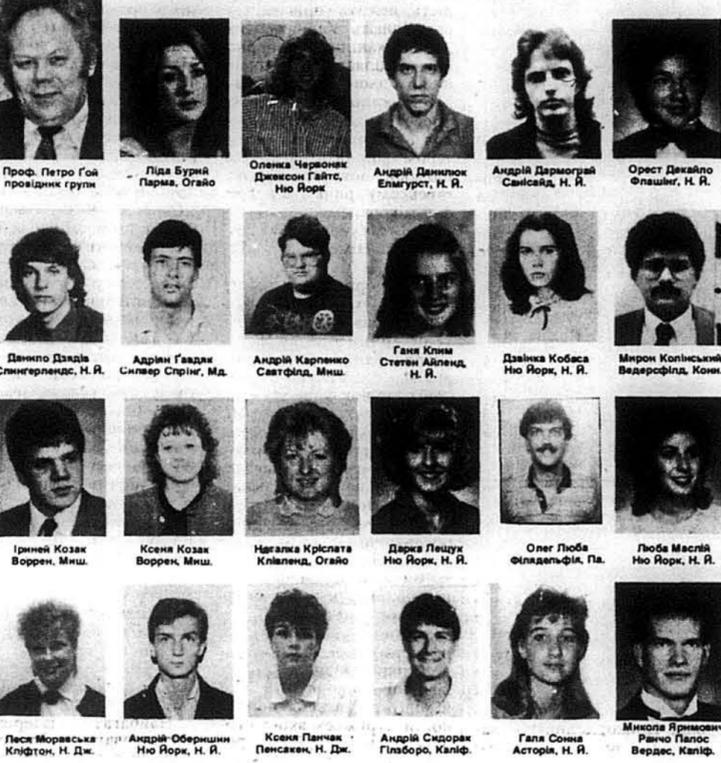
Про молитви за душу Покійного просить —

ДРУЖИНА, ДІТИ і ВНУКИ

ПІД ЧАС ЛІТНІХ ВАКАЦІЙ У ЛИПНІ І СЕРПНІ
КАНЦЕЛЯРІЯ
д-ра ОСТАПА БАРАНА
БУДЕ ВІДКРИТА ТІЛЬКИ У ЧЕТВЕРГІ
від 5-ої до 7-ої год. веч.
(починаючи від 10 липня).
У всі інші дні КАНЦЕЛЯРІЯ ЗАКРИТА.

СТИПЕНДИСТИ ФУНДАЦІЇ УВУ 1986

СТЕЖКАМИ БАТЬКІВ ПО ЄВРОПІ*

* Бракує знімок: Ореста Білоуса і Юрія Стецько.

ЛІТНІЙ СЕМЕСТР

(Не повний виказ знімок)

ПОРІВНАЛЬНИЙ ФОЛКЛОР; УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ПІСНІ І БАНДУРА

(Не повний виказ знімок)

Нью Йорк, Н. Й. (П. Гой). — Цього літа, як і в минулих роках, заходом **Фундації УВУ** в Америці, та завдяки спідуючих **ПОСТІЙНИХ СТИПЕНДІЙНИХ ФОНДІВ (ПСФ)**: Миколи і Марії Бойчук; св. п. Інок. Богдана і Євгенії Онуферків, св. п. д-ра Стефана Гіка; Федіра і св. п. Анни Олійник; Юліана і Стефанії Моностирських; Якова Шегрина; Михайла і Марії Іваськевичів; Миколи Поповича; Інок. Остапа й Ірени Захарків; Катерини Коленик; д-ра Романа і св. п. Марії Малайшук; Романа Кухти; св. п. д-ра Михайла Сосновського; Павла Німця; Олександра Яроша; проф. Таїси і св. п. д-ра Петра Богданського; Інок. Софії Гавзської, Михайла і св. п. Анастасії Пирської; св. п. проф. Константина Савчука; д-ра Миколи і св. п. Володимирів Ценків, УНС, та інших, — при щедрій допомозі української патріотичної спільноти — **ФУНДАЦІЮ УВУ** приділено 146 стипендій для студентів з різних країн нашої поселення на навчальні програми літнього семестру УВУ в Мюнхені.

ПРИДІЛЕНО спідуючі стипендії: 37 стипендій — Літній семестр, 25 стипендій — Стежками Батьків по Європі (курси: Слов'янська культура і цивілізація; Історія України; Історія східної Європи; Українська еміграція. Студентам „Стежок” заплачено тільки оплату за навчання); 32 стипендій — Українознавство, 30 стипендій — Курси англійської мови, 12 стипендій — Порівняльний фольклор, українські народні пісні і бандура, 6 стипендій — Педагогічні курси, 4 стипендій — Українська мова для чужинців.

СТУДЕНТИ: більшість цих студентів вперше у своєму молодому житті буде мати можливість провести літо із своїми ровесниками і друзями з різних країн українського поселення в Українському Вільному Університеті — центрі української незалежної науки. Від їх спіджиття, взаємопізнання, здобутого знання і пізнання нашої прадавни, а зокрема пізнання **СТЕЖОК** наших великих попередників — багато залежить куди поведуть ці молоді люди наші національні стежки в майбутньому.

ПРОФЕСОРИ: коло 40 професорів-викладачів із багатьох галузей знання й культури, в літньому семестрі УВУ цього року будуть вести 75 різних курсів і семінарів. Викладачі охоплюють важливі ділянки українистики й українського буття, як історія, мова, мистецтво, суспільні науки, право, економіка, українська еміграція, українці на поселеннях, порівняльний фольклор; українські народні пісні і бандура, тощо.

ВЕЛИКЕ число професорів УВУ викладає в університетах Америки, Канади і європейських країн; а свій щорічний приїзд до УВУ (на власні кошти) вважає своєрідним національним обов'язком супроти молодшої генерації.

ВОЛОДИМИР БАРАГУРА
КАЛІНОВИЙ МІСТ
збірка споминок — розповідей із дитячих років у Немірові, із життя учня Яворської гімназії в 1922-28 рр.
Мистецьке оформлення Зеновія Онисевича
220 стор.
ціна \$12.00, порто \$1.00
Міжконтинентальний центр
Нью Джерзі збудує 6% стейпового податку
Замовляти
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

Гантер, Н. Й. Мотель „Ксеня”
П'ятниця, 4-го липня 1986 р.
від ранку до вечора, буде відкрита
ВИСТАВКА ТВОРІВ
Ека-Едварда, Юрія і Яреми КОЗАКІВ
а о год. 8-ій вечора
ПРИВІТАЛЬНА ПРОГРАМА
„Гостям раді!” ОЛГГА КОБЗЯР
Слово про виставку і її творців — ІВАН КЕДРИН РУДИНИЦЬКИЙ
Інші учасники програми: УЛЯНА ЛЮБОВИЧ, ЗЕНОН ГОЛУБЕЦЬ, СТЕФАН КРИЖАНІВСЬКИЙ, РОМАН ЛЕВИЦЬКИЙ.
Програму закінчить, словом і рисунком — ЕКО-ЕДВАРД КОЗАК
В програмі передбачаються — непередбачені несподіванки!!!!

Спадщинні Дні в Трентонні

У суботу і неділю 7-го і 8-го червня ц. р., тут відбувся традиційний багатолюдний фестиваль Спадщинних Днів, що в ньому від восьми років беруть жваву участь майже всі місцеві етнічні групи з показом своїх культурних надбань, а зокрема вибагливих страв, які, на жаль, стали найважливішою ознакою їхньої ідентичності.

Цього року в Спадщинних Днях взяли участь 29 етнічних груп, між ними теж, з ініціативи й заходами місцевого Відділу УККА, й українська група, що найвирішніше й найкраще наголосила культурний характер цього особливого фестивалю.

Під великим наметом розміру 40 на 20 футів, виконаним за оплатою від управи міста, вигідно пристало шість українських організацій: УККА і СУМА розклали на столах багату інформацію і літературу та численні летючі англійською мовою, з якими охоче обмінялися гості й з помітним зацікавленням приглядалися до картини статую Свободи, яка з причини заподіяної їй синами важкої кривди українському морякови М. Медведєву плакала. Це зворушило описала на залученій афіші одна молода українка.

На сумівських станках пишались місцеві виробники, вишивки, кераміка, писанки, солодке і печиво. А далі пописувалося своїми неперевершеними варениками та голубцями Сестринство української католицької церкви св. Йосафата й солодощами та печивом Батьківський комітет української православної церкви св. Юра та 11-й і 19-й відділи Союзу Українок.

Імпресивне враження робили наші вродливі дівчата і жінки в гарних вишиваних сорочках, що дбайливо об-

слуговували гостей та інформували їх про українські справи та нашу кулінарну штуку. Згодом вони стали довкола плачучої статуї Свободи з відомим приятелем українців конгресом Дж. Смітом з Нью Джерзі та зробили спільний пропам'ятний знімок.

Приковувала до себе увагу молода українка Катря Кононенко, що пильно розписувала писанки і їхньою колекцією чарувала чужинців. Катря шойно закінчила вищу освіту в дільничій мистецтві й захоплюється символікою та писанням писанок з східноукраїнських земель.

Наш блакитний намет, прикрашений великим написом „Україна“, і кольористикою мистецьких вишивок та вишивок жіноцтва вже здалека приваблював гостей.

Приміщення фестивалю поділено відповідно до терену на сім секцій, з яких найбільшою була п'ята, де знаходилися український намет і більша естрада для мистецьких виступів танцювальних і фольклорних ансамблів, оркестр і сольові вокалісти. Поблизу площі фестивалю у різних громадських будинках висвітлювали цікаві фільми для дітей та молоді й виконували сцени з американської історії тощо.

Спадщинні Дні відвідало понад 160,000 людей. Крім шатер національних груп, були ще численні станики майстрів штуки й звичайних кравмарів з усяким добром. З огляду на трагедію в Чорнобилі українці цього року не брали участі в мистецьких виступах, а шкода, бо частину нашої програми можна було присвятити жертвам ядерної катастрофи в Україні.

О. Татомир

Маямі та Голлівуд вшанували пам'ять д-ра С. Росохи

31-го травня ц.р., у сороковий день смерті сл. п. д-ра Степана Росохи поміняла маямська громада його світлу пам'ять Богослуженням та панахидою, які відслужив парох української католицької Свят-Успенської церкви о. Степан Зарічний. Після церковних відправ відбулися у церковній залі жалобні сходи з перекускою. Молитвою, хвилиною мовчанки та вставанням з місць вшановано пам'ять Покійного.

Сходи відкрив та провів якийсь автор цих рядків, який згадав про тернистий життєвий шлях Покійного, його багатогранну високу освіту та велику працю для своєї вужчої батьківщини Карпатської України. Після закінчення високих студій у Карловому та Українському Вільному Університеті у Празі став будівничим державної влади Карпатської України, де його обрано заступником голови союму. На жаль, сонце волі новоствореної української карпатської держави швидко зашло. Росоха як старшина Карпатської Січі зі зброєю в руках почав боронити рідну батьківщину. Був смертельно поранений, але Господь допоміг йому врятуватися. З жалем і тугою у серці залишив він свою рідну Карпатську Україну назавжди.

Прибувши знову до Праги став великим організатором української національної молоді, яку довгі роки вишколював при допомозі відомого журналу „Пробосем“. У 1944 році німецьке гестапо заарештувало його і запроторило разом з дружиною Єлисаветою до концтабору, з якого був звільнений у 1945 році військами альянсів. Згодом проживав на еміграції у переселенчому таборі у Регенсбурзі, у якому проявив велику громадсько-політичну та журналістичну діяльність. У 1949 році прибув до Канади, де від 1952 року був головним редактором „Нового Шляху“, а в 1960 році очолив редакцію „Вільного Слова“ аж до своєї несподіваної смерті. У „Вільному Слові“ давав кожному нагоду до дискусії, однак не дозволяв ображати чи очорнювати своїх противників. Таким чином, зберігав всеціло журналістичну етику.

С. Росоха часто приїздив до Маямі Біч взимку на відпочинок, при чому брав живу участь у нашій маямській громаді. Ходив на зібрання наших організацій, виголошував доповіді на національних з'їздах та поміщував дописи з життя нашої громади у своєму тижневику. Тому наша маямська громада ніколи не забула свого дорогого приятеля. Молитвою о. пароха, подякою для всіх за участь у відзначенні пам'яті Покійного, подякою паням з СУА за приготування перекуски та співом пісні у честь Божої Матері закінчено жалобні сходи у пам'ять Степана Росохи.

У зв'язку з тим, що парох української православної церкви св. Миколи о. протопресвітер Степан Біляк, як головний контролер УНС, був на 31-й Конвенції у Дітроїті, він відправив поминальне Богослуження та панахиду за покійного д-ра Степана Росохи у його дружину Єлисавету шойно 7 червня ц.р. Осип Головацький, соліст-співак, своїм мелодійним тенором сповняв функцію дяка. Після панахиди о. парох згадав із зворушенням про свого не-

забутнього друга сл. п. д-ра Степана Росохи.

На запрошення панства Люби та Миколи Кобринів всі присутні вихали до їхнього гостинного дому у Голлівуді, де відбулася традиційна обильна трапеза, яку молитвою посвятив о. парох. Першим після закінчення трапези говорив про Покійного колишній сусід, товариш дитячих років С. Росохи у Драгові Юрій Буксар. Він був часто у домі Росохи, бачив Степана у церкві, де він служив своєю батькові дякові до Богослужень, читав книжки, яких його батько мав чимало. Згодом пізніше, коли Росоха після закінчення високих університетських студій брав участь як будівничий державної влади у Хусті бачив, як окупаційна влада, ген. Прхалі заборонила Рососі виголошувати промови й як його арештовано. Його звільнили з тюрми члени „Карпатської Січі“. Він ніколи не забуде Степана, з яким в'язали його дружні відносини. Потім автор цих рядків згадав Покійного як одного з найкращих журналістів, науковців, члена гольфівної управи НТШ в Канаді та відомого видавця історичних творів про відомих діячів Карпатської України, включно з покійним президентом о. Августином Волошином. Він з болем у серці відчув втрату свого незабутнього друга.

Отже Біляк, уродженець Карпатської України, із зворушенням згадав про свого з давних літ незабутнього друга, члена управи Карпатської України. Своєю бистрим умом та незвичайною пам'яттю залишив Росоха у своїх статтях-спогадах найбільш детальні події про початки творення влади та поодинокі будівничі держави Карпатської України. Він заявив, що до кінця свого життя ніколи не забуде про Росохи і завжди буде молитися за спокій його душі, та кожного року буде влаштовувати річнішій його смерті.

Ераст Дзюбинський, відомий активний діяч Української Американської Координаційної Ради згадав про свого приятеля Росохи ще з цього часу, коли проживав у Чикаго, де часто мав змогу з ним зустрічатися та обговорювати різні політичні справи. Він подякував своєму товаришеві Богданові Остап'юкові за ініціативу організації жалобних сходів для відзначення пам'яті покійного Росохи.

Люба Кобрин зі сльозами в очах згадала про Покійного, з яким вона була завжди у дружних відносинах, відвідувала його і його родину в Торонто, вона з великим болем відчула його втрату. У його пошану та пам'ять уложила на швидку руку вірш, що його відчитала.

На кінець згадала про Росохи Ірена Ракуш. Вона пригадала собі розмову Росохи у Чикаго на святі відзначення річниці Карпатської України. Росоха промовляв понад годину і на залі було тихо, хоч махом сій. І всі були б слухали його ще довше. Так вмів зворушити слухачів Покійний мистець слова — Росоха.

Після виступів та спогадів у пошану пам'яті Покійного, всі присутні подякували панству Кобринам за їх незвичайну гостинність і проспівали їм „Многая літа“. Молитвою о. Біляка закінчено у Голлівуді жалобні сходи у пошану Степана Росохи.

Богдан Остап'юк

Участь українок у Конференції Міжнародної Жіночої Ради

Українська делегатка Ірина Куровицька вітається з прем'єр-міністром уряду Великобританії Маргарет Тачер.

В Лондоні, Великобританія, відбулася в часі від 21-го квітня до 1-го травня ц.р. Міжнародна Конференція Жіночої Ради, в якій взяли участь представниці українського зорганізованого жіноцтва, а це голова СФУ-ЖО д-р Марія Квітківська, вільний член Міжнародної Жіночої Ради, голова СУА Іванна Рожанковська, що є членом головної управи Національної Ради Жінок Америки, д-р Марта Богачевська-Хом, як член ексекютивної НРЖЗСА як 12-го квітня ц.р. враною одною із заступниць голови Національної Ради Жінок Америки, і Ірина Куровицька, представниця СУА в Національній Раді Жінок Америки і член Міжнародного Комітету Гостинності. Від Національних Рад Жінок Канади була Анна Холод.

Офіційне відкриття конференції відбулося 22-го квітня ц.р.; присутні привітала голова Національної Ради Жінок Великобританії Мері Мейн. Далі привітала мейор міста Кемдену, де відбулися наради, а президентка конференції Джин Ваєн відчитала імена усіх присутніх представниць Національних Жіночих Рад і представила їх голови.

Головним промовцем на відкритті була баронеса Йонг, міністр закордонних справ Великобританії, яка говорила про успіхи жінок в різних дільниках. Того ж дня відбувся спільний полуденок, після якого відчитано молитви усіх візантійських церкв. Увечері відбулося прийняття в приміщенні уряду, де при вході на залю кожна учасниця була представлена міністром внутрішніх справ Дейвідові Веддінгтонові. На прийнятті була також присутня прем'єр-міністр Великобританії Маргарет Тачер, і багато із учасниць Конференції мало нагоду привітатися з нею та перекинутися декількома словами.

Пленарні наради розпочалися наступного дня промовою голови МЖР Дейм Мірріам Дейл, яка вказала на konieczність миру у світі, а праці в цьому напрямі можуть виконувати саме жінки. Вона також пригадала, що при заснуванні МЖР оборона людських прав стояла на передовому місці, а в першу чергу, прав жінки. Моттом основоположниць Ради було: „Роби для інших те, що ти робила б для себе“. Вона підкреслила, що хоча жінки в багатьох країнах стоять на високій і відповідальній посаді, однак ще не одне залишилося в тому напрямі до проведення в життя, особливо із рішень, які запали на закінчення Декади Жінок в Найробі.

В загальному, пленарні сесії конференції були присвячені формальним справам, як наприклад, доповідню до звітів управи та звітів комісії, які працювали протягом трьох років, та звітам репрезентанток МРЖ до Об'єднаних Націй. На пленумі схвалено також проєкт святкування МРЖ, і НРЖ/ЗСА, яке відбувається

у Вашингтоні у 1988 році. Із звітів праці комісії, яких було 13, ми довідалися про їхні старання розглядати проблеми глобального характеру, зокрема країн Третього світу.

Один день конференції був присвячений зустрічі з представницями різних держав. Тут наша делегатка д-р М. Квітківська мала нагоду звітувати про українське Південної Америки, та контакти з ними в Бразилії та Аргентині.

Після окремого голосування обрано головою Міжнародної Ради Жінок на чергову каденцію д-р Сукію Гонг з Південної Кореї, і це проголошено на одному вечірньому бенкеті.

У суботу відбувся цікавий панель на тему впливу сучасної технології на жінку, а один день конференції був присвячений на спільну прогулянку до Вінчестеру, першої столиці Англії.

В понеділок, 28-го квітня, увечері, українські делегатки довідалися із вісток у телевізії про нуклеарний вибух в Чорнобилі. Вони негайно вирішили приготувати окрему заяву про це нещастя для відома пленуму, яку оформила д-р М. Хом'як і тоді її передано президентці Конференції. Цю заяву подала вона на закінчення резолюції і її прийняли усі присутні за виїмком двох делегаток які стрималися від голосування у заяві висловлено велике стурбованість трагедією, яка скоїлася в Україні, і тому МРЖ закликає Національні Ради Жінок у своїх країнах одержати усі точні інформації про ширину і наслідки катастрофи і про безпеку мешканців та ужити усіх засобів міжнародної співпраці, щоб допомогти потерпілим.

В цей спосіб українські делегатки після перших вісток про нещастя в Чорнобилі старалися передати цю подію до відома і здобути співчуття усіх делегаток МРЖ. Взагалі на протязі 11 днів Конференції українські представниці робили все, що було в їхніх силах, щоб поінформувати присутніх про Україну та її проблеми. Роздано матеріали про СУА, Український Музей та брошури про Великий Голос в Україні. Подаровано уступаючий і новообраній головам МРЖ вироб українського народного мистецтва.

В часі цілого перебування Конференції українські делегатки старалися нав'язати якнайбільше особистих контактів та використати усі можливі нагоди, щоб у зв'язку з нуклеарною катастрофою у Чорнобилі світ звернув більшу увагу на Україну.

У підсумках участі українських делегаток на Конференції стверджено, що належність до Національної Ради Жінок і Міжнародної Ради відкриває ім одне із нечисленних вікон у вільний світ і можливість доброї пропаганди для української справи.

Н. Н.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагус Омелія Твардовський

ІНОВАЦІЇ СПОРТОВОЇ ШКОЛИ УСВТ „Ч. СІЧ“—1986

Фізичне виховання відіграє велику роль у підготовці всебічно розвиненої молоді людини, здатної успішно працювати в різних галузях суспільного життя. Молодий вік є важливим періодом фізичного виховання дітей. В цьому віці формується постава, виробляються навички життєво важливих рухів, інтенсивно розвиваються рухові якості. Можна сказати, що в молодшому віці закладається фундамент для подальшого фізичного розвитку людини. Ось чому правильне фізичне виховання в молодшому шкільному віці є не тільки необхідною умовою всебічного гармонійного розвитку особистості дитини, а й дієвим фактором підвищення його розумової працездатності. Рационально організовані заходи з фізичного виховання в програмі для розширюють функціональні можливості організму дитини, підвищують продуктивність розумової праці, зменшують втому.

Школа забезпечує фізичне виховання учнів у програмі навчального дня, здійснює організаційно-методичне керівництво, у позашкільний час. Учителі ведуть роз'яснювальну роботу серед батьків і подають їм практичну допомогу щодо фізичного виховання дітей в родині, організації правильного режиму дня дітей.

Успішне розв'язання завдань фізичного виховання молодих дітей можливе під умовами, коли воно стає органічною частиною всього навчально-виховного процесу школи, передметом спільного піклування педагогічного збору, спортивно-виховних організацій, батьків, громадськості.

Фізичне виховання має тісний зв'язок з іншими сторонами національного виховання—розумовою, моральною, естетичною. Для правильного організації і проведення всієї роботи з фізичного виховання дітей важливе не тільки чітке визначення змісту занять фізичною культурою, а й детальне розкриття завдань фізичного виховання.

Одним із чоловіків українських спортивних осередків в ЗСА, що вже понад 62 роки по своїх скромних можливостях працює й пропагує фізичне виховання нашої молоді, є Українське Спортивно-Виховне Товариство „Чорноморська Січ“. Особливо в останніх 20-ох роках, коли воно почало підготувати організацію І-ої Української Спортової Школи в ЗСА, яку, врешті, здійснює майже 17 років тому. Про цю нашу спортивно-виховну інституцію вже багато написано, про неї з великим признанням згадують ті тисячі тепер вже дорослих громадян, що пройшли в ній вишкіл, багато з них завдячують цьому вишколу свої сучасні життєві успіхи, кар'єри. На протязі 16-річного існування вишкільних програм в Спортової Школі постійно поліпшувалися, вони стали зразковими і їх вже вводить в своїх спортивних таборах деякі американські й українські спортивно-виховні організації.

Спортову Школу УСВТ „Чорноморська Січ“ недаремно подано в списках між найкращими літніми спортивно-виховними таборами й школами в Америці, спеціальні журнали й видання, що їх публікують американські спортивно-виховні організації.

матимуть чудову можливість післати їх на зразковий вишкіл та безпечно перебування на криштально-чистому повітрі, на оселю УСВТ „Верховину“ в Глен Спей, Н. Й., де проходить Спортова Школа.

Як і в попередніх роках, до інструкторського складу заангажовано професійні і фахові сили: Ігор Чуленко, колишній тренер копаного м'яча професійного клубу „Дніпро“ в Україні, під сучасну пору тренер дружини Ферлі Дкінсон колежу в Трентоні, Н. Дж.; Остап Третьяковський, професор слов'янських мов і тренер копаного м'яча дружини університету Гантсвіл в Алабамі. Як тренер копаного м'яча Стромечий здобув собі друге місце між 22-ма тренерами університетів в ЗСА. Професійні учителі, Роман і Тарас Кілярі, визначні виховники і опікуни, Андрій Гарматій-випробуваний інструктор тенісу, Христина Козак-Прошок—досвідчена інструкторка плавання, Володимир Василук, Михайло Сергій—довголітні досвідчені працівники, опікуни Спортової Школи, Тарас Журавель, Тарас Науменко й Ярослав Твардовський—опікуни й асистенти, власні вихованці, випускники Спортової Школи. Обов'язки секретарки й медичної сестри традиційно виконували Марія Бокало, керівниця на дві зміни будуть завтовки, досвідчені Мирон Стебельський і Омелія Твардовський.

Батьки, зацікавлені у тому, щоб післати своїх дітей на вишкіл до Спортової Школи „Ч. Січ“, як теж до спортивного садочка, можуть писати по апликації на таку адресу: Ukrainian Stit Sports School, 680 Sanford Ave., Newark, N. J. 07106.

О. Т.

Успішне розв'язання завдань фізичного виховання молодих дітей можливе під умовами, коли воно стає органічною частиною всього навчально-виховного процесу школи, передметом спільного піклування педагогічного збору, спортивно-виховних організацій, батьків, громадськості.

Успішне розв'язання завдань фізичного виховання молодих дітей можливе під умовами, коли воно стає органічною частиною всього навчально-виховного процесу школи, передметом спільного піклування педагогічного збору, спортивно-виховних організацій, батьків, громадськості.

Успішне розв'язання завдань фізичного виховання молодих дітей можливе під умовами, коли воно стає органічною частиною всього навчально-виховного процесу школи, передметом спільного піклування педагогічного збору, спортивно-виховних організацій, батьків, громадськості.

MARKA COMPANY
26 First Avenue
Tel. (212) 473-3550
НОВА АДРЕСА „АРКІ“
26 Перша Авеню, пір 2-ої вулиці
в Нью Йорку, Н. Й.

The Ukrainian Restaurant & Caterers
132 2nd Ave. (8 St.)
N.Y., N.Y. 10003
212-533-8765
PRIVATE PARTIES
Christenings - Graduations
Showers - Weddings
Anniversaries
Meetings and Wakes

UKRAINIAN TYPEWRITERS
25 other languages complete line of office machines & equipment
JACOB SACHS
251 W. 98th St.
New York, N. Y. 10025
Tel. (212) 222-6683
7 days a week
From 8 a.m. — 11 a.m. and nights

FUNERAL DIRECTORS
UKRAINIAN NATIONAL FUNERAL SERVICE
Український Національний Централь-Пам'ятник похованняю всі справи пов'язані з похороном і похованням в ЗСА.
4111 Pennsylvania Ave., SE
Washington, D.C. 20746
Tel. (301) 568-0630 — Days
(301) 855-8864 — Sat., Sun., Eve. & Holidays
MAIL: PO Box 430
Dunkirk, MD 20754

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

Вступайте в члени УНС
Комітет Оборони Української Спадщини та Головного Екзекутивного Комітету Українського Народного Союзу закликають Вас **СКЛАДАТИ ПОЖЕРТВИ** на його працю та акції для:
1. Поширення правди про Україну
2. Поборювання очорнювання та знеславлення українців
3. Оборони громадянських прав українців
Жертви просимо пересилати чеками, або поштовими переказами на:
Ukrainian Heritage Defense Fund
c/o Ukrainian National Association
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
враз із вивченням віршом цього заклику
Просимо подати суму пожертви, своє ім'я, прізвище та адресу
Сума пожертви \$
ім'я та прізвище
число дому, вулиця
місцевість, штат, поштовий код

ПОШУКУЄМО ПРАЦІВНИКА
до книгарні „Свободи“.
Потрібне знання української і англійської мов.
Добрі умови праці і бенефіти.
Голоситися особисто.
"СВОБОДА"
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

МАЛАНКА 1987 ПІД ПАЛЬМАМИ!
СТРІЧАЙМО НОВИЙ 1987 РІК ПІД ТРОПІЧНИМ НЕБОМ БРАЗИЛІЇ, ПРИ ЧАРІВНИХ ЗВУКАХ ОРКЕСТРИ „БУРЯ“ РОМАНА КОГУТА
ТУРИСТИ ВІДВІДАЮТЬ ІГВАЗУ — найбільший водоспад світа (сьоме чудо світа)
КУРИТИБУ і ПРУДЕНТОПОЛІС — центри українського поселення
ФЛЬОРІЯНОПОЛІ — туристичне місто на чудовому тропічному острові
РІО ДЕ ЖАНЕЙРО — Меку Світового Туризму
КРОМІ ЦЬОГО: стрічатимуть наш НОВИЙ РІК під пальмами при чарівних звуках оркестри „БУРЯ“ — Романа Когута з Торонто, Онтаріо, Канада
Купатимуться в хвилях Атлантичного океану.
Закуплять собі вартісні сувеніри за дешеві ціни.
Ті, що терплять на ревматизм, артрит, нервові і шкірні хвороби, жіночі болі і т.п. лікуватимуться під лікарською опікою в гарячих мінеральних водах
ВІЗД: 11-го січня 1987 р. з Торонто, Нью Йорку і Маямі, на 2(два) і 3(три) тижні.
ЦІНИ: ПРОМОЦІЙНІ
ТУР ПРОВАДЯТЬ Роман Грициня, власник фірми і Наталка Бундза
ЗАІНТЕРЕСОВАНИХ цією ТУРОЮ просимо резервувати собі вже від тепер час та звертати ся по ближчі інформації до
ASTRO TRAVEL SERVICE
2206 Bloor St. West, Toronto, Ontario, Canada M6S 1N4 Tel.: (416) 766-1117

КОЛИ ПОДОРОЖУЄТЕ:
• АВТОМ власним або чужим
• АВТОБУСОМ
• ПОІЗДОМ
• ЛІТАКОМ
• чи КОРАБЛЕМ
всюди і завжди хоронить Вас
акцидентова грамота
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

МАЄМО НА СКЛАДІ КНИЖКУ
Василя Пачовського
ЗІБРАНІ ТВОРИ
Том I. — Поезії
Том II. — Золоті Ворота
Видання Об'єднання Українських Письменників „Слово“, 1984 і 1984 року, стор. 743 і 419. Тверда обгортка, на доброму папері. Ціна I. тому 35,00 дол. з пересилкою, II. тому 25,00 дол. з пересилкою, оба томи за 55,00 дол.
Популяція Нью Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку.
Замовляти в
Svoboda Book Store
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302